Planen mot diskriminering och kränkande behandling

Humlemadskolan

Läsåret 2026/2027

Planen omfattar skola och fritidshem

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning **1**
1. Syfte **3**
1.1. Skolans vision 4
1.2. Varför finns det en plan mot diskriminering och kränkande behandling? 5
1.3. Diskrimineringsgrunderna 5
1.3.1. Kön 5
1.3.2. Könsidentitet eller könsuttryck 5
1.3.3. Etnisk tillhörighet 6
1.3.4. Religion eller trosuppfattning 6
1.3.5. Funktionsnedsättning 6
1.3.6. Sexuell läggning 6
1.3.7. Ålder 6
2. Förankring av planen **7**
2.1. Vem har ansvaret? 7
2.1.1. Rektor 7
2.1.2. All personal 7
2.1.3. Elever 8
2.1.4. Skolkurator 8
2.1.5. Skolsköterska 9
2.1.6. Elevhälsoteamet (EHT) 9
3. Årshjul - Systematiskt och målinriktat arbete mot diskriminerande och kränkande behandling **10**
4. Hur arbetar vi mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling **11**
4.1. Kartläggningsmetoder 11
4.2. Främjande arbete 12
4.2.1. Beskrivning av främjande insatser inför läsåret 2026/2027 13
4.3. Förebyggande arbete 15
4.3.1. Mål utifrån vårt förebyggande arbete 17
4.4. Åtgärdande arbete 20
5. Aktiviteter som genomförs under läsåret **21**
5.1. Gemensamhetsdagar med kompisklasser 21
5.1.1. Syfte 21
5.1.2. Gemensamhetsdagar 21
5.1.3. Kompisklasser 21
6. Sammanfattande analys av föregående läsår 2025/2026 **22**

6.1. Elevhälsoteamets arbete 22
6.2. Trygghet, trivsel och studiero 22
6.3. Handlingsplan för studiero 23
6.4. Den förtroendefulla pedagogen 24
6.4.1. Värdegrundsarbete 24
6.5. Matsalen 25
7. Främjande insatser inför läsåret 2026/2027 26

1. Syfte

Syftet med skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är att främja likabehandling och tydliggöra vårt arbete med att förebygga och förhindra all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av elever. Ett centralt uppdrag i skolan är att främja likabehandling och undanröja hinder och skapa förutsättningar för växande och lärande. Den är även en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet på skolan.

Humlemadskolans grundsyn är:

- Alla människors lika värde.
- Alla elever och vuxna möts med respekt och respekterar varandra.
- Alla elever ska ges möjlighet att nå sin fulla potential i en trygg miljö.

Skollagens definition av kränkande behandling (6 kap. 3 §) är:

> "Ett uppträdande som – utan att vara diskriminering – kränker ett barns eller en elevs värdighet."

1.1. Skolans vision

På Humlemadskolan har vi en gemensam övertygelse: för att en skola ska ha en levande och fungerande värdegrund fri från diskriminering, trakaserier och kränkande behandling måste all skolpersonal, elever och vårdnadshavare, vara delaktiga i arbetet och leva upp till den. Värdegrunden formas i varje möte, i varje samtal och i varje tanke. Det kräver att alla på skolan, elever och personal är överens om hur vi vill skapa vår skolmiljö.

På Humlemadskolan har vi en ständigt pågående dialog om vikten av goda relationer och betydelsen av respektfulla möten. Det är i mötet värdegrunden tar form – och det finns inga genvägar.

Humlemadskolans vision och grundtanke är att värna om elevens bästa. Alla elever ska känna trygghet, trivsel, gemenskap, arbetsglädje och studiero. Varje elev ska utvecklas så långt det är möjligt utifrån sina förutsättningar.

Vi arbetar för att eleverna ska:

- känna sig trygga och trivas.
- utveckla förmågan att ta ansvar för studier och för sina egna handlingar.
- stimuleras att söka kunskap och uppleva lustfyllt lärande.
- få utmaningar och stöd så att de kan utvecklas så långt som möjligt.
- utveckla sin kreativitet.
- få livskunskaper, baskunskaper och omvärldskunskaper.
- utveckla förmågan till eget kritiskt tänkande.
- känna tillit till sig själva och sin omgivning.
- visa respekt för alla och människors lika värde.
- förstå de demokratiska grundläggande värderingar som vårt samhälle vilar på.

1.2. Varför finns det en plan mot diskriminering och kränkande behandling?

Alla elever ska enligt skollagen och diskrimineringslagen ha en trygg och respektfull skolmiljö fri från kränkande behandling, trakaserier och diskriminering. En trygg och respektfull skolmiljö är en förutsättning för lärande och utveckling. Det främjande och förebyggande arbetet handlar om elevernas välbefinnande och trygghet i skolan som en del i mänskliga rättigheter och om att följa FN:s barnkonvention i skolan. En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till utveckling och likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter att utvecklas så långt som möjligt.

Diskriminering inträffar när en elev missgynnas utifrån någon av de sju olika diskrimineringsgrunderna. En elev kan inte diskrimineras av en annan elev. Det finns två typer av diskriminering, direkt diskriminering och indirekt diskriminering. Direkt diskriminering är när någon behandlkas sämre än någon annan i jämförbar situatiuon och det finns en koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna, exempelvis att en elev får sämre betyg på grund av hens etniska tillhörighet. Indirekt diskriminering innebär att elever missgynnas av att skolan behandlar alla likadant och inte tar tillräckligt med hänsyn till diskrimineringsgrunderna.

1.3. Diskrimineringsgrunderna

I diskrimineringslagen (2008:562) finns sju så kallade diskrimineringsgrunder. Dessa är personliga egenskaper eller tillhörigheter som inte får ligga till grund för negativ behandling i skolan eller i samhället.

1.3.1. Kön

Att diskrimineras på urval av sitt kön innebär att en elev missgynnas beroende på om eleven är pojke eller flicka

1.3.2. Könsidentitet eller könsuttryck

Att diskrimineras på urval av sin könsidentitet eller könsuttryck innebär att en elev missgynnas utifrån vilka kläder, kroppsspråk eller beteende eleven har som kan kopplas till dess kön. Transpersoner och personer som inte identifierar sig med något kön omfattas även av denna diskrimineringsgrund.

1.3.3. *Etnisk tillhörighet*

Att diskrimineras på urval av sin etnicitet innebär att en elev missgynnas utifrån elevens nationella tillhörighet, etniska ursprung eller hudfärg. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet.

1.3.4. *Religion eller trosuppfattning*

Att diskrimineras på urval av sin religion eller annan trosuppfattning innebär att en elev missgynnas på grund av vilken religion eller annan trosuppfattning som eleven har. Ateism inbegrips av denna diskrimineringsgrund

1.3.5. *Funktionsnedsättning*

Att diskrimineras på urval av sin funktionsnedsättning innebär att en elev missgynnas utifrån att eleven har en varaktig psykisk, fysisk eller intellektuell nedsättning som har uppkommit vid födsel eller förvärvats efter födseln.

1.3.6. *Sexuell läggning*

Att diskrimineras på urval av sin sexuella läggning innebär att en elev missgynnas utifrån att eleven är homosexuell, heterosexuell eller bisexuell.

1.3.7. *Ålder*

Att diskrimineras på urval av sin ålder innebär att en elev missgynnas utifrån sin ålder. Att särbehandla elever utifrån dess ålder är dock tillåtet om det finns ett berättigat syfte såsom klassindelning efter ålder

2. Förankring av planen

Rektor, tillsammans med elevhälsan, utarbetar ett förslag till Plan mot diskriminering och kränkande behandling som presenteras och personalen ger sina kommentarer. Underlaget för planen grundar sig i både diskrimineringslagen och resultaten från trygghetsenkäten och trygghetsvandringen som eleverna genomför årligen tillsammans med klasslärarna. Den grundar sig också i år på genomförandet av enskilda samtal med elever med fokus på trygghet, trivsel och studiero.
Trygghet och studiero ska bedrivas både förebyggande och upprätthållande på skolan.

Personalen delges både resultat från trygghetsenkät och resultat av trygghetsvandring. Personalen diskuterar resultaten och kompletterar med sin bild, samt diskuterar lösningar och förbättringar. Den färdiga planen mot kränkande behandling delges till samtliga i personalen inför läsårstarten.

Eleverna görs även delaktiga genom klassernas värdegrundsarbete, klassråd och elevråd. Alla elever ska vara delaktiga efter stigande ålder och mognad. Klasserna ska arbeta med planen genom olika aktiviteter. All personal tar del av och är delaktiga i upprättandet av aktiviteterna för läsåret.

På skolrådet träffas rektor, pedagogisk personal och föräldrar. Vid ett av dessa tillfällen ska planen presenteras, diskuteras och förankras hos vårdnadshavarna.

2.1. Vem har ansvaret?

2.1.1. Rektor

- Har det övergripande ansvaret för att alla elever, personal och vårdnadshavare känner till skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Ansvarar för att planen följs, uppdateras årligen och tas fram i samarbete med personal och elever.
- Har särskilt ansvar när en elev kränks av en vuxen på skolan.
- Rektorn ansvarar för att trygghet och studiero ska bedrivas både förebyggande och upprätthållande på skolan.

2.1.2. All personal

All personal har ansvar för arbetsmiljö och ska:

- Reflektera över och vara medvetna om de normer och värderingar de förmedlar till eleverna. All personal ska vara tydliga och goda förebilder.
- Agera vid misstanke om en elev utsätts för eller upplever kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier.
- Utredningsskyldigheten inträder så snart någon i verksamheten får kännedom om att en elev har blivit utsatt för kränkande behandling. Personal ska skyndsamt dokumentera och utreda misstänkta kränkningar så snart verksamheten får kännedom om dem.
- Följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Bedriva ett kontinuerligt främjande, förebyggande och åtgärdande värdegrundsarbete med eleverna.
- Förmedla relevant information till vårdnadshavare om värdegrundsarbete och incidenter i klassen.
- Samtala med elever om konflikter och andra händelser samt vidta nödvändiga åtgärder.

2.1.3. Elever

- Ansvarar för sitt eget beteende utifrån ålder och mognad.
- Eleverna ska känna sig trygga med att vända sig till en vuxen och berätta om utsatthet, i form av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

2.1.4. Skolkurator

- Samverkar med all personal på skolan. Stödja mentor/klasslärare vid värdegrundsarbete och diskussioner i klassrummet.
- Erbjuda samtal till enskilda elever och elevgrupper vid behov av psykosocialt stöd, i syfte att främja elevers hälsa, trygghet och välmående.
- Ha ett övergripande ansvar för skolans främjande, förebyggande och åtgärdande värdegrundsarbete enligt planen, samt för att arbetet ska följas upp, utvärderas och utvecklas över tid.

- Har kontakt med olika myndigheter, till exempel socialtjänsten, polis vid behov.

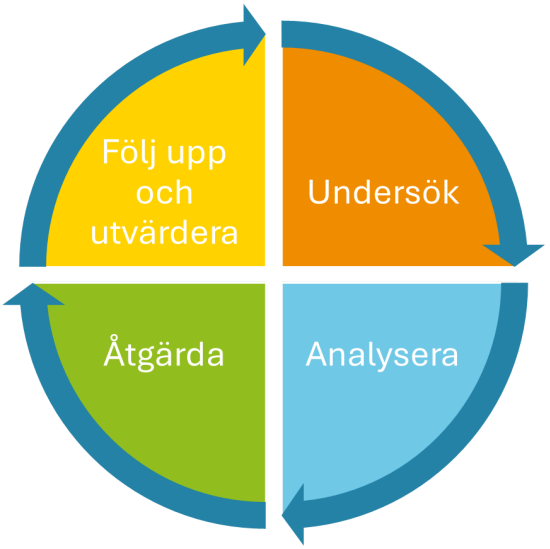
2.1.5. Skolsköterska

- Genomföra hälsosamtal med elever.
- Återkoppla resultaten till elevhälsoteamet (EHT) i form av statistik.

2.1.6. Elevhälsoteamet (EHT)

- Arbetar hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande.
- Stödja pedagoger med kunskap kring elevers behov och sårbarhet utifrån risk- och friskfaktorer.

3. Årshjul - Systematiskt och målinriktat arbete mot diskriminerande och kränkande behandling

Augusti/september ● Ny årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling fastställs av EHT. Representanter för elevrådet utses på klassråd med stöd av klassmentorerna. ● Ordningsreglerna uppdateras i samråd med eleverna på klassråd och elevråd.
September ● Planen delges och förankras hos all personal, alla elever och föräldrar. ● Planen läggs upp på kommunens hemsida, under rubriken *Förskola och skola.*
Oktober ● Trygghetsenkät genomförs i samtliga årskurser. ● Trygghetsenkäten analyseras och återkopplas till all personal och elever på klassråd och elevråd. ● Efter behov beslutas nya mål och aktiviteter, utifrån det förebyggande arbetet. EHT i samverkan med pedagogerna.
November
December ● Analys av statistik av kränkningsärenden samt insatser under terminen HT 2026 sammanställs och aktiviteter inför VT 2027 fastställs.
Januari ● Återkoppling av analys och åtgärder av kränkningsärenden återkopplas till EHT.

Februari
Mars ● Trygghetsvandring genomförs, kartläggning av otrygga platser, inomhus och utomhus på skolan. ● Trygghetsvandringen analyseras och återkopplas till all personal, elevråd och klassråd. ● Personalen granskar resultaten och diskuterar lösningar och förbättringar. ● Efter behov beslutas nya mål och aktiviteter, utifrån det förebyggande arbetet. EHT i samverkan med pedagogerna.
April ● Enskilda elevsamtal om trygghet, trivsel och studiero genomförs. ● Utvärdering av aktiviteter -värdegrundsarbetet i klasserna görs och presenteras på konferens.
Maj ● Elever och pedagoger utvärderar *Planen mot diskriminerande och kränkande behandling*. Den färdiga planen mot kränkande behandling delges samtliga personal i augusti/september.
Juni ● Analys av statistik på kränkningsärenden samt insatser under terminen VT 2026 sammanställs och aktiviteter inför HT 2026 fastställs. ● Utvärdering av “Planen mot diskriminerande och kränkande behandling” görs av pedagogerna. ● Ny årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas inför kommande terminsstart.

4. Hur arbetar vi mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

4.1. Kartläggningsmetoder

- Skolans Trygghetsenkät och Trygghetsvandring genomförs varje år.
- Enskilda elevsamtal om trygghet, trivsel och studiero.
- Prorenata (system för kränkningsanmälningar) - statistik analyseras systematiskt och en terminssammanställning görs.
- Skolinspektionens trygghetsenkät besvaras av elever i årskurs 5, personal och vårdnadshavare.

- Utvärdering av kuratorns förebyggande insatser och samtal med elever/grupper och klasser. Utvärderingen görs av kurator och inblandade pedagoger.
- Trygghets- och trivselfrågor diskuteras och analyseras regelbundet i olika forum, såsom pedagogiska konferenser, arbetslagsmöten och arbetsplatsträffar.
- En gång i månaden avsätter pedagogerna särskild tid för att analysera och planera sitt arbete utifrån skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt “Handlingsplanen för studiero”.
- Värdegrundsarbetet i klassrummet genomförs av pedagogerna. Med stöd av förebyggande insatser för att motverka konflikter, främja god kommunikation och hantera känslor.

4.2. Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar till exempel om att arbeta med alla barns och elevers lika värde. Vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och har ett inkluderande synsätt. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla elever. Skolans verksamhet identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i skolan.

Skolan genomför en trygghetsvandring varje år. Trygghetsvandringen genomsyras av ett salutogent perspektiv. Tillsammans tar vi reda på *otrygga platser* och diskuterar med eleverna hur dessa platser ska bli *trygga platser* att vara på.

4.2.1. Beskrivning av främjande insatser inför läsåret 2026/2027

- **All personal tar del av** plan mot diskriminering och kränkande behandling under höstterminen under en pedagogkonferens och är delaktiga i revideringen av planen.
- **Samtliga elever och vårdnadshavare får information** om den nya planen mot diskriminering och kränkande behandling under höstterminen.
- **Skolans ordningsregler och klassrumsregler** - Skolan har tydliga ordningsregler som elever och personal gemensamt arbetat fram för att skapa en bra arbetsmiljö där risken för kränkningar minskar, alla trivs och känner sig trygga. De gemensamma ordningsreglerna revideras och förankras hos eleverna via klassråd och elevråd.

  Klassrumsregler upprättas tillsammans med eleverna i varje klass vid terminsstart.
- **All personal på skolan ska arbeta aktivt** för att samtliga på skolan följer skolans ordningsregler. Ordningsreglerna ska vara väl förankrade och synliga i verksamheten. Uppsatta i alla klassrum och återkommande dialog med eleverna. På så sätt hålls reglerna levande och blir en naturlig del av det dagliga arbetet med trygghet, trivsel och studiero.
- **Pedagoger ansvarar** för att skapa en tydlig struktur och tillgänglig **lärmiljö** för samtliga elever i klassrum och övriga lokaler på skolan.
- **Aktivt värdegrundsarbete i varje klass** där mentor/klasslärare arbetar förebyggande mot all form av diskriminering och kränkande behandling. Värdegrund ska vara ett planerat inslag i undervisningen och systematiskt följas upp. Under föregående läsår, HT-2025 introducerades materialet “Bråka smartare”, ett värdegrundsmaterial riktat till årskurs F-6. Materialet berör olika teman inom konflikthantering, kommunikation och känslor.
- **Gemensamhetsdagar med kompisklasser** samt gemensamma traditioner och aktiviteter som temadagar, är återkommande inslag under läsåret. Vid dessa tillfällen samlas elever i olika konstellationer över klass- och åldersgränser. Syftet är att stärka vi-andan och bidra till ökad trygghet och trivsel på skolan.

- **Kurator och skolsköterska** arbetar systematiskt med förebyggande och gruppstärkande samtal/övningar i ett par årskurser per läsår utifrån planen för det förebyggande och främjande arbetet. En möjlighet för pedagogerna att få stöttning i både planeringsfasen och i klassrumssituationen.
- **Samverkan med skolbibliotekarien** - Skolbibliotekarien samarbetar med klasslärare i alla årskurser för att bland annat stärka läsning och språkutvecklande arbete hos eleverna. Skolbibliotekarien är också ett stöd i samverkan vid ämnen som berör skolans värdegrundsarbete.
- **Sexualitet, samtycke och relationer** -Kurator och skolsköterska är ett stöd för pedagoger gällande kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer. Det omfattar frågor om identitet, hälsa, jämställdhet, normer, sexualitet, relationer, hedersrelaterat våld och förtryck med mera.
- **Skolans rastvärdar** - För att öka tryggheten och minimera risker för konflikter och kränkningar samt utanförskap finns rastvärdar och det omfattar all pedagogisk personal. Vi har sett över så att årskurserna är fördelade över rasterna. Alla rastvärdar är schemalagda för att skapa trygghet och trivsel och finns till hands för eleverna vid behov. De bär gula västar för en lättare synlighet och tillgänglighet. På rasterna finns varierande och organiserade aktiviteter för att skapa meningsfulla, aktiva och inkluderande raster. På rasterna har vi fokus på att arbeta med läroplanens värdegrund och mål kring normer och värden.
- **Elevinflytande** - Skolan har klassråd och elevråd som är ett forum för elevernas gemensamma frågor. Skolråd där samtliga vårdnadshavare är välkomna, rektor och skolpersonal träffas 2 ggr/termin.
- **Utvecklingssamtal** – Varje elev tillsammans med vårdnadshavare har utvecklingssamtal/IUP- samtal 1 ggr/termin med ansvarig mentor. Under utvecklingssamtalen går man igenom elevens studie- och skolsituation samt även frågor som handlar om elevens trivsel och trygghet på skolan med stöd av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Utöver utvecklingssamtal strävar skolan efter att ha en löpande kontakt och nära samarbete mellan hem och skola.
- **Skolsköterskan** har enskilda hälsosamtal med samtliga elever i årskurs 2, 4 och 6. Under dessa samtal tas frågor om kostvanor, sömn och trivsel upp eftersom de är viktiga faktorer för elevernas lärande och välbefinnande.

- **Pedagogiska luncher** ger möjlighet för mentorer att skapa goda relationer och matro för eleverna. Det ger eleverna förutsättningar för trivsel och trygghet i samband med måltider.
- **Språkutvecklande arbete** - Pedagogerna arbetar medvetet och strukturerat för att berika elevernas svenska språk och stärka deras kommunikativa förmåga.
- **Storklass** - Humlemadskolan organiserar sina klasser enligt en "storklass"- modell. Storklassen delas in i två grupper med två olika klasslärare. Detta innebär att det nu finns ökade möjligheter för lärarna att samarbeta kring alla elever i årskursen. Nya gruppindelningar kan göras under pågående läsår och det är lärarna som tar beslut om frekvens och omfattning utifrån behov.
- **Digitala kränkningar** – Skolan arbetar aktivt för att förebygga och hantera kränkande behandling och diskriminering som sker i digitala miljöer, såsom sociala medier eller andra digitala plattformar. Personal uppmärksammas på att digitala kränkningar ofta sker utanför skoltid men kan påverka elevernas trygghet och arbetsmiljö i skolan. Arbetet med att förebygga digitala kränkningar ingår i skolans värdegrundsarbete och tas upp i undervisningen, elevhälsans arbete samt i samtal med elever och vårdnadshavare.

4.3. Förebyggande arbete

Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer på skolgården, klassrummet, kapprummet, matsalen och i omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort. Förebyggande arbete sker på klassråd och integreras i den ordinarie undervisningen. Bland annat genom värdegrundsövningar, samtal kring värdegrundsfrågor och att personalen alltid agerar vid all form av kränkande behandling.

Kartläggning av verksamhet sker genom:

- Trygghetsenkät under höstterminen.
- Trygghetsvandring under vårterminen.
- Enskilda elevsamtal, genomförs under vårterminen.

- All personal på skolan ansvarar för skolans systematiska arbete mot kränkande behandling.
- Kränkningsanmälningar sammanställs och analyseras kontinuerligt för att kunna upptäcka mönster och utifrån dessa vidta åtgärder. Skolkurator är stödfunktion i ärenden gällande kränkande behandling, i främjande arbete och i det förebyggande arbetet.
- Skolsköterskans hälsosamtal.
- Skolinspektionens skolenkät, besvaras av elever i årskurs 5, deras vårdnadshavare och mentorer.
- Utvecklingssamtal.
- Fokusgrupper, samtal mellan skolledning och elevrepresentanter från alla årskurser.
- Klassråd och elevråd.
- Skolregler- hur vi beter oss mot varandra för bättre trivsel och trygghet.
- Kontinuerligt värdegrundsarbete med ett tydligt syfte utifrån kartläggningen.

Förebyggande aktiviteter och mål sätts upp i samband med analysen av kartläggningen utifrån resultatet under läsåret, se prioriterade mål nedan.

Analys av enskilda elevsamtal om trygghet, trivsel och studiero och analys av trygghetsvandringen har mynnat ut i nedanstående förändringar inför läsåret 2026/2027.

I en del av arbetet att identifiera och minimera risker för kränkningar får eleverna årligen svara på en trivselenkät som berör områdena trygghet, trivsel och studiero. Enkäterna sammanställs och därefter påbörjas analysprocessen.

Analyserna av enkäterna görs av skolkurator, EHT samt samtliga arbetslag på skolan. Analyserna ligger till grund för framtagandet av kommande läsårs förebyggande åtgärder och insatser.

Våren 2026 genomfördes i form av dialog med enskilda slumpmässigt valda elever, frågor som berörde området trygghet, trivsel och studiero.

4.3.1. Mål utifrån vårt förebyggande arbete

Identifierade behov	Åtgärder
Aktivt arbete mot kränkande behandling: Arbeta aktivt för att minska kränkande behandling. 2025/2026 har antalet rapporterade kränkande behandling varit 112 händelser. De tre största andelen är *fysiskt våld* följd av *kränkande tilltal* och *hot om våld.* Diskriminering är baserad på *etnisk tillhörighet och köns överskridande identitet.* Dessa kränkningar förekommer mest på rasterna, klassrummet och kapprummet. Det finns ett fortsatt behov av att arbeta systematiskt med språkbruk och sociala normer, då grovt språk och kränkande uttryck förekommer under skoldagen.	• Fortsatt arbete under läsåret med materialet *"Bråka Smartare"* i samtliga årskurser, med fokus på konflikthantering, kommunikation och känslor. • Arbeta med gemensam struktur för planering, genomförande och uppföljning av materialet "*Bråka Smartare".* • Tydliggöra språkbruk som en del av värdegrundsarbete och skolans ordningsregler i undervisningen och under hela skoldagen. • Skapa reflektionsunderlag för pedagoger att dokumentera och följa upp språkbruk och bemötande. Gemensamt värdegrundsarbete under läsåret med fokus språk. • Definiera och samtala med eleverna om vad respekt betyder för oss elever och personal. • Samtala om de fula ord som förekommer och vad de faktiskt betyder. • Fortlöpande dialog med elever och samarbete med vårdnadshavare för att förebygga. • Dela med oss av framgångsrika sätt att motverka dåligt språkbruk.
Ökad närvaro på otrygga platser på skolgården:	• Säkerställa att det ökar vuxennärvaron på identifierade otrygga platser.

Eleverna uttrycker otrygghet på specifika platser: bakom idrottshallen, bakom Röda stugan och vid buskar. Elever upplever att vuxna sällan befinner sig på dessa platser.	• Rastvärdarnas placering ska finnas tydligt i rastvärdsschemat. • Informera eleverna vid skolstarten och påminna regelbundet under terminen.
Tydligare strukturer för elevinflytande: I flera årskurser uppger elever att de inte riktigt vet/förstår om och när de får vara delaktiga i sitt lärande. Genom enskilda elevsamtal framkommer behov av ökad elevmedverkan i både undervisning, trivsel och trygghetsfrågor.	• Avsätta tid för ett kollegialt lärande där pedagoger delar framgångsrika arbetssätt för att öka elevinflytande i undervisning och trygghetsarbete. Särskilt lyfta årskurser där elever upplever hög delaktighet. • Fortsatt dialog i samtliga årskurser när det gäller studiero, trivsel och trygghet. Få eleverna mer medvetna och engagerade i dessa frågor. • Aktivare klassråd och elevråd för ökad elevinflytande på skolan och utveckla ett demokratiskt tänkande.
Fortsätta arbetet med "Handlingsplanen för studiero": Synliggöra skolans ordningsregler samt arbeta aktivt med Planen mot diskriminering och kränaknde behandling.	• Fortsätta arbetet med handlingsplanen för studiero i samtliga arbetslag. • Avsätta tid på konferenser för att systematiskt utvärdera arbetet, sätta upp nya mål och följa upp tidigare insatser. • Följa upp elevens upplevelse av studiero och arbetsmiljö genom trivselenkät och samtal i form av enskilda elevsamtal, klassråd och elevråd.
	• Organiserade lekar som leds av klasslärarna på förmiddagsrasten.

Den förtroendefulla pedagogen En central del av skolans vision är att alla elever på Humlemadskolan ska ha minst en vuxen som de känner förtroende för.	• Fler lärare som spontant är med och leker med elever någon gång under veckan. • Samtala i klassen om hur man gemensamt kan bygga upp ett starkare förtroende mellan elever och pedagogerna. • Arbeta med värdegrundsfrågor gällande trygghet, trivsel, vänskap, respekt och konflikthantering. • Arbeta aktivt för att öka förtroendet hos eleverna gentemot vuxna på skolan.
Rastaktiviteter och gemensamma skolaktiviteter för ökad trivsel och trygghet bland elever: Eleverna värdesätter att ha kompisar/vänner på rasterna att leka med. Fler aktiviteter att göra på rasterna. Färre bråk och konflikter. Ett bra bemötande från alla vuxna på skolan.	• Erbjuda fler aktiviteter utifrån elevernas önskemål. Diskutera dessa på klassråd och ev. vidare för beslut på elevrådet. • Arbeta aktivt för att öka förtroendet hos eleverna gentemot vuxna på skolan.

4.4. Åtgärdande arbete

Att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling.

Skolan har rutiner som beskriver arbetsgången för hur personal ska arbeta för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolans målsättning är att alla elever ska ha förtroendefulla relationer med skolans personal, eleverna ska alltid ha någon att prata med om de upplever sig kränkta eller diskriminerade.

All personal har en skyldighet att omedelbart ingripa vid kränkande behandling och diskriminering. All personal som får kännedom om att en kränkning inträffat har skyldighet att anmäla händelsen i Prorenata via Vklass. Uppgifter om kränkande behandling ska alltid anmälas och utredas.

All personal, eleverna och vårdnadshavarna ska känna till våra rutiner för hur vi hanterar kränkningar i skolan.

- All personal som vittnar en kränkande behandling ska genast ingripa och bryta handlingen.
- Enskilda samtal med de som varit inblandade i handlingen. Ta hjälp av annan personal vid behov.
- Förklara tydligt för de inblandade att det inte får förekomma kränkningar och vad följderna blir om beteendet inte upphör eller fortsätter.
- Informera vidare till ansvarig mentor. Mentor ansvarar för att skyndsamt samma dag informera vårdnadshavarna.
- Anmäla kränkning via V-klass (Anmälan Prorenata), samma dag som det sker. Anmälan kommer direkt till rektors kännedom via Prorenata. Vid särskilt allvarliga händelser informeras rektorn direkt och personligt.
- Pedagogerna gör en bedömning, om en kränkning skett. Pedagogen utreder händelsen och vidtar åtgärder. Kurator kan vara ett stöd i bedömningen och åtgärder.
- Rektor tar del av alla kränkningsanmälningar.
- Kränkningsanmälningarna sammanställs och analyseras kontinuerligt för att kunna upptäcka mönster och vidta nödvändiga åtgärder.

5. Aktiviteter som genomförs under läsåret

5.1. Gemensamhetsdagar med kompisklasser

För att främja gemenskap och samarbete mellan kompisklasser ska varje klasspar planera minst två gemensamma aktiviteter per termin, utöver de gemensamma temadagarna som listas nedan. Aktiviteterna kan gärna knytas till undervisningen – till exempel genom att en klass delar med sig av ett läsprojekt, bjuder in till högläsning eller skapar något tillsammans.

5.1.1. Syfte

Syftet är att stärka relationer, öka tryggheten och skapa meningsfulla möten mellan elever över klassgränserna.

5.1.2. Gemensamhetsdagar

Vecka	Höstterminen	Vecka	Vårterminen
aug	Kick off i samband med skolstart	v. 7	Samarbetslekar
v. 37	Skoljoggen	v.12	Rocka sockorna 21 mars
v.43	FN dagen 24 okt	v.13	Påskpyssel
v.50	Nobeldagen 10 dec	v.19	Idrottsdag
v.50	Lucia 13 dec	v. 24	Skolavslutning

5.1.3. Kompisklasser

- Åk 6 - åk 3
- Åk 5 - åk 2
- Åk 4 - åk 1

6. Sammanfattande analys av föregående läsår 2025/2026

6.1. Elevhälsoteamets arbete

Elevhälsoteamet, EHT, har under året haft fortsatt fokus på att främja elevernas trygghet, trivsel, studiero och sociala färdigheter. Personal ur elevhälsan har varit synlig under raster för att bygga relationer och vara ett stöd för eleverna.

Vidare har EHT haft löpande avstämningar med pedagoger för att följa upp närvaro, mående och stödbehov med särskilt fokus på mellanstadiet. Systematiska trygghetsskapande insatser med stöd av EHT och bland annat Bråka Smartare har genomförts i åk 4 . I syfte att öka trivseln och tryggheten i årskursen. I årskurs 5 har arbetet fokuserats på arbetet med olika gruppkonstellationer i klassrummet för att skapa förutsägbarhet, stärka relationer och förebygga konflikter. I årskurs 6 har pedagogerna förberett eleverna inför övergången till högstadiet, genom ökad samverkan mellan pedagoger och elevhälsan. Pedagogerna har genomfört samtal och aktiviteter kopplade till trygghet, motivation, ansvar och framtidstro.

Skolkurator och rektor är ansvariga för att leda skolans elevråd och har regelbundna träffar under läsåret med samtliga representanter från varje årskurs. Det för att bland annat stärka elevinflytande, demokratin och utveckla det gemensamma värdegrundsarbetet.

Skolkurator har arbetat tillsammans med samtliga pedagoger med det psykosociala och pedagogiska förhållningssättet, utifrån behov på individ- och gruppnivå.

6.2. Trygghet, trivsel och studiero

Under vårterminen 2026 genomfördes enskilda samtal i form av dialog med ett antal slumpmässigt valda elever (lika många pojkar och flickor) från varje årskurs.

Syftet var att undersöka hur eleverna upplever *trygghet, trivsel och studiero* i skolan. Det är ett komplement till Trygghetsenkäten som genomförs årligen med eleverna. (VT-2026 har Trygghetsenkäten inte kunnat genomföras).

Det framgår tydligt i dialogen att elevernas fokus vad gäller trygghet och trivsel på skolan, är att ha vänner, leken och att bli rättvist behandlad och bemött med respekt. Det är viktiga faktorer för trivsel på skolan oavsett om

man går i låg- eller mellanstadiet. Goda relationer mellan elever och elever och vuxna skapar trygghet.

En viktig reflektion i mellanstadiet var att bli rättvist behandlad och lyssnad på. Alla elever är eniga att de vill känna gemenskap med andra och inte uppleva utanförskap.

6.3. Handlingsplan för studiero

Arbetet med Handlingsplanen för studiero har under läsåret lett till flera positiva förändringar i verksamheten. Många lärare beskriver en ökad medvetenhet om vikten av gemensam struktur och tydliga ramar i undervisningen. Det handlar bland annat om ett mer konsekvent arbetssätt kring lektionens start och avslut, tydliggörande av mål samt användning av rutiner för att skapa arbetsro, såsom överenskomna rutiner vid lektioner. Detta har bidragit till ökad förutsägbarhet och arbetsro för eleverna. Lågstadiet bekräftar i enskilda samtal att det finns tydliga regler kring studiero i klassrummet som hjälper att uppnå ett tryggare och lugnare klimat i klassrummet. Detta kan även bekräftas under utvecklingssamtalen, där flertalet uttrycker att det blivit tydligare vad som förväntas och att de känner sig trygga i klassrummet.

Flera elever, särskilt i de lägre åldrarna och i fritidshemmen, beskriver ett tryggare gruppklimat, vilket lyfts vid klassråd och i samtal med personal. Elevernas känsla av tillhörighet har stärkts i takt med att tydliga strukturer och rutiner kombinerats med värdegrundsarbete.

Samtidigt finns det utmaningar vad gäller studiero på mellanstadiet, där eleverna upplever varierande arbetsro i klassrummet. Det kan vara stökigt emellanåt och det påverkar fokus på lektionerna. Eleverna nämner bland annat brist på att följa och påminnas om klassregler.

Vår vision är att arbeta med studiero så att det ska bli mer likvärdigt och långsiktigt hållbart. En tydlig utmaning är att implementeringen av handlingsplanen ser olika ut i olika klasser och arbetslag. Vissa har förankrat planen väl och arbetar systematiskt med den, medan andra beskriver att arbetet ännu inte fått fäste i lika hög grad. En annan återkommande synpunkt är bristen på ett systematiskt arbetssätt för uppföljning. Många lärare genomför insatser för att främja studiero, men saknar struktur för att följa upp arbetet tillsammans med elever och kollegor.

Lärare i flera årskurser, särskilt åk 3–6, lyfter också att elevernas språkliga förmåga påverkar studieron. Grovt språkbruk och svårigheter att uttrycka sig på ett konstruktivt sätt leder ofta till konflikter och missförstånd.

Slutligen kopplas bristande studiero till den oro som ibland uppstår i samband med raster och övergångar. När vuxennärvaron är låg eller otydlig i dessa situationer riskerar elever att bära med sig känslor av otrygghet eller konflikt in i klassrummet.

Sammanfattningsvis har handlingsplanen lagt grunden för flera positiva förändringar, men för att arbetet ska få genomslag i hela verksamheten behövs fortsatt förankring, gemensam uppföljning och ett mer likvärdigt och gemensamt arbetssätt.

6.4. Den förtroendefulla pedagogen

Elevrelationer har varit ett fortsatt prioriterat område under läsåret. Enligt dialogen med slumpmässigt valda elever upplever lågstadiet i högre utsträckning att de har en vuxen att prata med, jämfört med elever på mellanstadiet. Det understryker vikten av att stärka det relationella arbetet i hela verksamheten och att arbeta utifrån principen att alla barn är allas ansvar.

6.4.1. Värdegrundsarbete

Under vårterminen har det introducerats värdegrundmaterialet *Bråka Smartare* på skolan. Det är ett klassrumsmaterial som behandlar 13 olika teman inom konflikt, kommunikation och känslor. Det är uppbyggt på så sätt att varje tema är uppdelat i lektionsförslag med filmer och övningar. Samtliga klasser har i olika utsträckning haft lektioner och arbetat med materialet under våren 2026. Det förebyggande arbetet utifrån Bråka Smartare kommer att fortgå och förankras bättre i varje årskurs under läsår 2026/2027 med repetitioner och nya lektioner tills samtliga teman är genomgångna.

Syftet med materialet Bråka Smartare är att skapa en lugnare och tryggare skolmiljö, så att elever lär sig och blir bättre på att ta ansvar med stöd av pedagogerna att hantera relationer och konflikter som uppstår på ett mer konstruktivt sätt. Målet är att kränkningar och bråk över tid ska minska.

Värdegrundsarbetet i klasserna förekommer regelbundet, för att samtliga lärare ska känna sig mer säkra kring hur arbetet kan bedrivas på ett effektivt och meningsfullt sätt är det viktigt att fortsätta utveckla arbetet i mer kollegiala former. Det finns därmed ett tydligt behov av att skapa gemensam riktning och ökad likvärdighet mellan klasser och stadier.

6.5. Matsalen

Flera åtgärder har implementerats för att öka tryggheten och trivseln i matsalen. Bestämda platser har skapat förutsägbarhet och minskat konflikter, och att eleverna får behålla skorna på har förenklat rutinerna och upplevs positivt av många. En särskilt betydelsefull faktor har varit att klassmentorer konsekvent äter tillsammans med sina elever, vilket har skapat kontinuitet och bidragit till en lugnare måltidssituation.

7. Främjande insatser inför läsåret 2026/2027

Både elever och personal har varit delaktiga i att ta fram våra prioriterade behov och aktiviteter för det kommande året.

Prioriterade behov på skolan	Aktiviteter
Utveckla ett systematiskt värdegrundsarbete i klasserna: Ökad samsyn kring hur värdegrundsarbetet bedrivs i praktiken, för att säkerställa ett likvärdigt, förebyggande och systematiskt arbetssätt i varje klass.	För att stärka det systematiska värdegrundsarbetet och öka likvärdigheten mellan klasser har vi valt att implementera materialet *Bråka smartare*. Det ger pedagogerna ett gemensamt förhållningssätt och konkreta verktyg för att undervisa i konflikthantering. Eleverna får strategier för att förstå och hantera konflikter, vilket stärker deras sociala kompetens och bidrar till en trygg och inkluderande skolmiljö. Pedagogerna planerar, följer upp och utvärderar arbetet systematiskt tillsammans vid de månatliga konferenserna. **Önskad effekt**: Färre konflikter, ökad studiero och en skolmiljö präglad av trygghet, trivsel och positiva relationer.
Storklass - arbeta med vi-känslan i varje årskurs	• Schemalägga klassråd årskursvis. • Avsätta tid för gemensam aktivitet för hela klassen.
Studiero	• Arbeta efter “Handlingsplanen för studiero” • Fortsatt dialog med eleverna vad studiero innebär och öka deras förståelse om vad det innebär samt hur de kan påverka att utveckla den i positiv riktning.
Elevdelaktighet i ett led för att öka studieron behöver vi utveckla elevernas delaktighet.	• Skapa strukturer och rutiner för att öka elevernas delaktighet i planering och utvärdering.

Kompisklasser	• Samarbetet mellan kompisklasserna syftar till att minska konflikter, stärka vi-känslan och bidra till en mer inkluderande skolmiljö.